

Assumpte

Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut

9. Disposicions addicionals

10. Disposició derogatòria

11. Entrada en vigor

Àmbit d'aplicació

Servei Català de la Salut (CatSalut)

Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT)

Índex

1. Exposició de motius

2. Objecte

3. Àmbit d'aplicació

4. Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut

5. Procediment per a l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut

5.1. Requisits per a l'acreditació de l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut

5.2. Verificació dels requisits. Seguiment i control

6. Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut

6.1. Accés al primer nivell d'assistència sanitària

6.2. Accés al segon nivell d'assistència sanitària

7. Document d'accés a l'assistència sanitària

8. Actuacions

8.1. Entitats proveïdores de serveis sanitaris

8.2. Informació

1. Exposició de motius

El Reial decret llei 16/2012, de 20 d'abril, de mesures urgents per garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut i millorar la qualitat i seguretat de les seves prescripcions estableix, entre d'altres aspectes, la condició d'assegurat, a l'efecte de l'assistència sanitària a l'Estat espanyol, amb càrrec a fons públics, mitjançant el Sistema Nacional de Salut. Així mateix, en el seu desenvolupament, el Reial decret 1192/2012, de 3 d'agost, regula la condició d'assegurat i de beneficiari a l'efecte de l'assistència sanitària a l'Estat espanyol, amb càrrec a fons públics, mitjançant el Sistema Nacional de Salut.

La disposició transitòria primera del Reial decret llei 16/2012, de 20 d'abril, estableix un règim transitori d'accés a l'assistència sanitària a Espanya, d'acord amb el qual les persones que, amb anterioritat a l'entrada en vigor de l'esmentat Reial decret llei, hi tinguessin accés podran seguir accedint-hi fins al dia 31 d'agost de 2012, sense necessitat d'acreditar la condició d'assegurat en els termes previstos a l'article 3 de la Llei 16/2003, de 28 de maig.

D'acord amb el principi de proporcionalitat, tenint en compte els costos d'oportunitat, fent una valoració global i sinèrgica de la situació, i fent un balanç, d'una banda, entre els estalvis econòmics, i d'altra banda, els perjudicis que es poden produir a la salut de les persones, els inconvenients del perill per a la salut pública de la societat per deixar una part de la població empadronada als diferents municipis de Catalunya sense control mèdic, l'augment de la vulnerabilitat dels col·lectius en risc d'exclusió social i col·lectius vulnerables i els riscos generals en l'àmbit de la salut pública.

Tenint en compte les exigències organitzatives respecte al correcte accés a l'atenció i la gestió de les urgències mèdiques i la seva autenticitat, la necessitat de facilitar l'accés a l'atenció mitjançant el dispositiu assistencial adequat i les necessitats d'atenció als col·lectius més vulnerables així com l'assistència sanitària en casos de gravetat.

Tenint en compte la Resolució de 20 de juny de 2012 del Defensor del Poble, d'acord amb la qual, entre d'altres, es recomana:

1. Que s'adoptin les mesures complementàries necessàries que assegurin la coherència global del Sistema Nacional de Salut, de manera que

es produeixi l'accés efectiu a la protecció de la salut per a col·lectius en situació vulnerable, que han quedat exclosos del concepte d'assegurat o beneficiari, per tal de garantir el compliment per part de les administracions públiques de l'obligació que els competeix en matèria de protecció de la salut pública.

2. Que es dictin instruccions acordades en el marc del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut amb la finalitat d'habilitar l'atenció adequada d'aquelles persones amb patiments greus, per tal d'evitar la possible responsabilitat d'Espanya en el supòsit d'incompliment d'obligacions internacionals, entre d'altres, les derivades del Conveni europeu de drets humans, la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea i altres instruments que estableixen obligacions positives.

Tenint en compte les previsions del Conveni europeu de drets humans, l'article 35 de la Carta de drets fonamentals de la Unió Europea, la Resolució del Parlament Europeu, de 8 de març de 2011, sobre la reducció de les desigualtats en salut a la Unió Europea, així com especialment el Pacte internacional dels drets econòmics, socials i culturals de l'Organització de les Nacions Unides, de 16 de desembre de 1966, l'article 12 del qual es refereix al reconeixement del dret de tota persona a gaudir del més alt nivell possible de salut física i mental, i el Protocol facultatiu del referit Pacte Internacional, ratificat el 23 de setembre de 2010.

Valorant també el contingut del dret a la salut que consta a la Declaració d'Alma-Ata (Conferència Internacional d'Atenció Primària de Salut, 1978), a la Declaració sobre l'accés a l'atenció mèdica (Associació Mèdica Mundial, 1988), a l'Observació general núm. 14: dret al més alt nivell possible de salut (Comitè de Drets Econòmics, Socials i Culturals, 2000) i al document de Constitució de l'Organització Mundial de la Salut, aprovat el 22 de juliol de 1946.

Per tal de garantir unes actuacions de caràcter mínim d'atenció a la salut de les persones i també la necessària protecció de la salut dels col·lectius en situació vulnerable, la necessitat d'una adequada atenció a les persones amb sofriments greus i persones en situació de risc vital, de forma que no es produeixin danys o situacions que siguin irreversibles i que, eventualment, poguessin comportar responsabilitat per incompliment d'obligacions de l'Administració.

Per tal de poder garantir un accés a les prestacions sanitàries necessàries especialment en cas de malalties greus, de forma que no es pugui considerar conculcat el contingut material mínim del dret de les persones a la salut i a l'atenció sanitària i de forma que, en tot cas, no es pugui incórrer en omissió del deure de socors.

D'acord amb la necessitat de poder implantar les actuacions i mesures preventives que es considerin necessàries en matèria de salut pública.

Valorant la necessitat d'adoptar una mesura, prudent i justa, que ofereixi confiança, seguretat i coherència global al sistema de salut; i de forma que també es tingui en compte la sostenibilitat del sistema de salut amb caràcter global, integrat i sinèrgic.

D'acord amb la consciència social a Catalunya sobre l'abast mínim de la protecció del dret a la salut de les persones, així com el concepte de la salut com a bé i dimensió íntimament lligada a la persona i a la seva dignitat, com a dret de la persona que requereix una protecció especial, que és condició necessària per a l'efectiva realització dels altres drets de les persones, tant fonamentals, com econòmics i socials.

Valorant l'experiència obtinguda en l'aplicació de la Instrucció 10/2012, del CatSalut, Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut, i als efectes de poder establir les millores necessàries.

Tenint en compte la Resolució 1069/X del Parlament de Catalunya, sobre el sistema públic de salut, aprovada pel Ple del Parlament en la sessió 56, de 19 de juny de 2015, i publicada al BOPC núm. 610, de 25 de juny de 2015, que insta a modificar, en el termini de trenta dies, la Instrucció 10/2012 del Servei Català de la Salut, sobre l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut, o a aprovar una nova Instrucció, d'acord amb el que estableix l'apartat 9 de la Moció 79/X del Parlament de Catalunya, sobre la pèrdua de drets en matèria sanitària.

Atès el que disposa l'article 11 del Decret

118/2014, de 5 d'agost, sobre la contractació i prestació de serveis sanitaris amb càrrec al Servei Català de la Salut, que preveu les instruccions del Servei Català de la Salut i que estableix que les entitats proveïdores de serveis sanitaris han de complir les instruccions que el Servei Català de la Salut dicti en el marc de les seves competències.

D'acord amb el conseller de Salut i en exercici de les facultats que m'atorguen els articles 16 i 17 de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya, dicto aquesta Instrucció.

2. Objecte

Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut.

3. Àmbit d'aplicació

Servei Català de la Salut (CatSalut).

Sistema sanitari integral d'utilització pública de Catalunya (SISCAT).

4. Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut

Les persones que sol·licitin l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a Catalunya cal que compleixin els requisits següents:

1) No tenir la condició d'assegurades o beneficiàries del Sistema Nacional de Salut.

2) No tenir dret a l'assistència sanitària pública del Sistema Nacional de Salut en els supòsits especials previstos a la disposició addicional (DA) vuitena del Reial decret 1192/2012, de 3 d'agost, pel qual es regula la condició d'assegurat i beneficiari a l'efecte de l'assistència sanitària a l'Estat espanyol, amb càrrec a fons públics, mitjançant el Sistema Nacional de Salut (persones estrangeres menors de 18 anys no registrades ni autoritzades com a residents a l'Estat espanyol i dones embarassades no registrades ni autoritzades com a residents a l'Estat espanyol).

- 3) No tenir dret a l'assistència sanitària en aplicació de reglaments comunitaris i convenis internacionals (DA segona de l'RD 1192/2012), no tenir dret a la prestació d'assistència sanitària mitjançant la subscripció d'un conveni especial de prestació d'assistència sanitària (DA tercera de l'RD 1192/2012), no tenir dret a la prestació d'assistència sanitària per a persones sol·licitants de protecció internacional (DA quarta de l'RD 1192/2012), no tenir dret a la prestació d'assistència sanitària per a víctimes de tràfic d'éssers humans en període de restabliment i reflexió (DA cinquena de l'RD 1192/2012).
- 4) Estar empadronades en qualsevol dels municipis de Catalunya.
- 5) Tenir uns ingressos inferiors a la quantia corresponent a la renda bàsica per a la inclusió i protecció social d'acord amb la normativa reguladora.
- 6) No tenir accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec d'una altra entitat diferent del Servei Català de la Salut.
- 7) Així mateix, cal que signi un document per mitjà del qual autoritza el CatSalut a verificar les dades declarades i comprovar-ne la seva veracitat.

5. Procediment per a l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut

5.1. Requisits per a l'acreditació de l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut

Les persones estrangeres que no tinguin reconeguda la condició d'assegurades o beneficiàries del Sistema Nacional de Salut han de presentar la corresponent sol·licitud al centre d'atenció primària (CAP). El model de sol·licitud estarà disponible al web del [CatSalut](#) i a [Canal Salut](#).

La sol·licitud ha de contenir la documentació següent:

- 1) Documentació acreditativa de la seva identitat i de la seva situació administrativa: NIE, TIE o passaport en vigor.

En cas que no disposi de passaport, cal aportar el document acreditatiu de la identitat que hagi permès la seva identificació a l'efecte de la inscripció en el padró.

- 2) Document acreditatiu de la condició d'estar empadronada en qualsevol dels municipis de Catalunya.
- 3) Documentació acreditativa de tenir uns ingressos inferiors a la quantia corresponent a la renda bàsica per a la inclusió i protecció social d'acord amb la normativa reguladora.
- 4) Documentació acreditativa de no tenir dret d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a càrrec d'una altra entitat diferent del Servei Català de la Salut.
- 5) Document d'autorització al CatSalut per verificar les dades declarades i comprovar-ne la seva veracitat.
- 6) Document d'autorització al CatSalut per al cobrament de la corresponent despesa de l'assistència sanitària prestada en cas de disposar de recursos econòmics suficients.

5.2. Verificació dels requisits. Seguiment i control

En qualsevol moment, el CatSalut pot verificar i comprovar el compliment dels requisits demanant la documentació complementària que consideri necessària, en especial, pel que fa a la residència efectiva i continuada i als recursos econòmics.

El CatSalut pot suspendre la tramitació de la sol·licitud d'accés o bé deixar sense efectes el corresponent reconeixement si té dubtes raonables o indicis de possible accés en frau de llei o accés indegut o per altra causa convenientment justificada.

El CatSalut posa un èmfasi especial a detectar i evitar aquells supòsits que puguin ser considerats com a frau de llei o accés indegut a l'assistència sanitària.

A aquests efectes, el CatSalut ha d'establir les corresponents actuacions de seguiment i control amb les entitats proveïdores de serveis sanitaris.

6. Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut

El reconeixement de l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut a Catalunya té efectes a partir de la data d'alta en

el registre central de persones assegurades (RCA) del CatSalut.

L'accés a qualsevol dels dos nivells d'assistència sanitària (6.1/6.2) està condicionat al compliment dels corresponents requisits i períodes i a la continuïtat en la situació d'empadronament.

Si s'interromp la continuïtat de l'empadronament a Catalunya, cal iniciar de nou el procés.

El CatSalut pot demanar la informació i la documentació que consideri necessàries per tal de considerar acreditats de forma indefectible els requeriments i les condicions exigibles.

Així mateix, el CatSalut pot ordenar la via d'accés que consideri adequada d'acord amb el marc normatiu aplicable i els criteris del CatSalut.

En cas que les dades declarades no fossin certes i es disposi de recursos econòmics suficients, el CatSalut deixarà sense efectes el document d'accés a l'assistència sanitària i procedirà a reclamar la despesa de l'assistència sanitària prestada.

En cas que existeix un tercer responsable de l'assistència sanitària, l'assistència sanitària serà a càrrec d'aquest. Cal verificar prèviament la responsabilitat de la cobertura de l'assistència sanitària.

6.1. Accés al primer nivell d'assistència sanitària

Aquest nivell s'atorga des de la data d'empadronament.

El primer nivell d'assistència sanitària inclou els programes d'interès sanitari del Departament de Salut.

Els programes d'interès sanitari del Departament de Salut asseguren les prestacions dels programes d'interès sanitari per a la salut pública que estableix el Departament de Salut, com són l'atenció a les drogodependències; la prevenció i l'atenció a la sida/infecció per VIH; la prevenció i el control de les infeccions de transmissió sexual; el programa infància amb salut, incloses les vacunacions; la prevenció i el control de les malalties transmissibles, com la tuberculosi, l'hepatitis, la meningitis, etc.; el programa d'atenció de l'embaràs i els cribratges

relacionats; la prestació farmacèutica associada als programes, i també altres programes que determini el Departament de Salut.

6.2. Accés al segon nivell d'assistència sanitària

Es pot accedir al segon nivell d'assistència sanitària a partir de la corresponent resolució de la sol·licitud d'accés al segon nivell d'assistència sanitària de cobertura pública a Catalunya formulada per la persona interessada.

A aquest efecte, cal acreditar el compliment dels mateixos requisits que per a la sol·licitud d'accés al primer nivell.

Pel que fa a l'empadronament, cal acreditar estar empadronat a Catalunya durant el període continuat de tres mesos immediatament anterior. No obstant això, les persones menors de 18 anys poden accedir a aquest segon nivell des de la data d'empadronament.

El segon nivell d'assistència sanitària, a més dels programes d'interès sanitari del Departament de Salut, inclou:

- L'atenció primària.
- L'atenció especialitzada.
- L'atenció psiquiàtrica i en salut mental.
- L'atenció sociosanitària.
- L'atenció farmacèutica (pagament de l'aportació de la prestació farmacèutica ambulatoria que correspongui).
- El transport sanitari ordinari i d'urgències.
- Les prestacions complementàries (nutrició enteral a domicili, tractaments dietoterapèutics complexos, teràpies respiratòries a domicili i prestacions ortoprotètiques).
- La rehabilitació.
- Els trasplantaments.

7. Document d'accés a l'assistència sanitària

Un document específic d'accés a l'assistència sanitària facilita l'accés a l'assistència sanitària corresponent.

El document té caràcter personal i intransferible.

Per a l'accés a l'assistència sanitària també es pot requerir la presentació del document

acreditatiu de la identitat de la persona.

Aquest tipus de document d'accés a l'assistència sanitària no atorga cap tipus de dret en relació amb els reglaments comunitaris de seguretat social. Tampoc no reconeix cap dret respecte de l'extensió de l'assistència sanitària a fora de Catalunya.

El CatSalut deixarà sense efecte aquest document d'accés a l'assistència sanitària en cas de no-compliment del requisits exigibles, en cas d'utilització fraudulenta de les prestacions, en cas d'utilització per una altra persona i en cas de mort de la persona.

Document del primer nivell d'assistència

A l'anvers del document hi consta l'expressió "Programes interès sanitari DS". Al revers, l'expressió "Aquesta targeta només us permet l'accés als serveis sanitaris públics de la Comunitat Autònoma de Catalunya".

Document del segon nivell d'assistència

A l'anvers del document hi consta l'expressió "Accés CatSalut segon nivell". Al revers, l'expressió "Aquesta targeta només us permet l'accés als serveis sanitaris públics de la Comunitat Autònoma de Catalunya".

Aquest document té un termini màxim de vigència d'un any i s'ha de renovar anualment.

8. Actuacions

8.1. Entitats proveïdores de serveis sanitaris

Les entitats proveïdores de serveis sanitaris han d'informar i han de gestionar la tramitació de la sol·licitud d'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut a Catalunya, tant administrativament, enviant la documentació requerida, com realitzant el registre de les dades corresponents mitjançant el sistema d'informació i comunicació establerts.

8.2. Informació

El ciutadà disposa de la informació relativa a l'accés a l'assistència sanitària de cobertura pública a Catalunya al web del CatSalut i al 061 CatSalut Respon.

Els ciutadans poden adreçar-se al 061 CatSalut Respon per tal de demanar informació general del procediment d'accés o altra informació no personalitzada.

El 061 CatSalut Respon els ha de facilitar la informació adequada o els ha d'adreçar a altres fonts d'informació més personalitzades dels àmbits centrals o territorials d'atenció al ciutadà del CatSalut quan l'actuació així ho requereixi.

9. Disposicions addicionals

Primera. Accés a l'atenció urgent

L'accés a l'atenció urgent es garanteix en qualsevol cas.

El CatSalut es fa càrrec d'aquesta atenció urgent sempre que no existeixi un tercer responsable o la persona acreditada que no disposa de recursos econòmics suficients, d'acord amb el que estableixi el CatSalut.

Segona. Accés automàtic al segon nivell d'assistència sanitària

Les persones que actualment tenen reconegut l'accés al primer nivell d'assistència sanitària accedeixen de forma automàtica al segon nivell d'assistència sanitària a partir de l'entrada en vigor d'aquesta Instrucció.

Tercera. Mecanismes de col·laboració i coordinació

S'han d'establir els mecanismes de col·laboració i coordinació necessaris per tal de poder detectar i atendre amb immediatesa els casos de persones en situació de vulnerabilitat accentuada que estiguin en risc de no rebre atenció sanitària o farmacèutica.

10. Disposició derogatòria

Es deroga la Instrucció 10/2012 del CatSalut, Accés a l'assistència sanitària de cobertura pública del CatSalut als ciutadans estrangers empadronats a Catalunya que no tenen la condició d'assegurats o beneficiaris del Sistema Nacional de Salut.

11. Entrada en vigor

Aquesta Instrucció entra en vigor l'endemà de la seva signatura.

Barcelona, 22 de juliol de 2015

El director

Josep Maria Padrosa i Macias